

Democratie onder toezicht

Herwig Lerouge

Bepaalde tegenstellingen blijven in onze moderne kapitalistische samenleving goed verborgen: de tegenstelling tussen de stijgende deregulering, de ongebreidelde vrijheid voor het kapitaal, en de steeds grotere controle over de bevolking.

Een kapitalistisch land regeren komt er vandaag steeds meer op neer dat men het kapitaal ongehinderd zijn gang laat. De rol van de staat en van de democratische instellingen wordt daarbij ingeperkt. Ook van die instellingen die beschouwd worden als een integraal onderdeel van het burgerlijk democratisch systeem zoals het parlement, de scheiding der machten ... Door de privatiseringen en de deregulering beslissen privébestuursraden nu over domeinen die vroeger werden beschouwd als van openbaar nut en van vitaal belang: communicatie (post, telefoon, internet) en mobiliteit (spoorwegen, stedelijk openbaar vervoer), productie en distributie van energie en water, onderwijs, pensioenen en gezondheid.

De regeringen hebben ontelbare reglementen en wetten laten vallen die correcte arbeidsvoorwaarden moeten verzekeren of de werknemers beschermen bij ziekte of jobverlies. Zij hebben de kans laten liggen om het spaargeld van de bevolking te beschermen tegen de waanzin van het financierskapitaal.

De Europese Unie en haar lidstaten hebben wetgevende instrumenten ontwikkeld die controle en repressie uitbreiden. Over de grenzen heen werkt ze een controle- en repressiestaat uit om het hoofd te bieden aan mogelijk volksverzet. De strijd tegen het terrorisme, tegen de zogeheten illegale migratie, tegen overlast werd daarbij als voorwendsel gebruikt. De veralgemeende controle van de bevolking is daarvan een essentieel element. De technologische en digitale revolutie maakt het mogelijk elke burger permanent te controleren. Geheime en inlichtingendiensten krijgen uitgebreide bevoegdheden om de bevolking in de gaten te houden. Dat geldt zowel voor de inhoud (terrorisme, anarchisme, nationalisme, radicalisme, sektes ...) als voor de methodes (bijzondere onderzoeksmethodes). De persoonlijke vrijheid – privéleven en persoonlijke gegevens – worden niet langer gerespecteerd. Dat beleid is ondermeer uitgemond in gemeentelijke administratieve sancties, de wet op de databewaring en de administratieve aanhouding van vreemdelingen.

De EU werkt aan een steeds completer repressieapparaat met gespecialiseerde agentschappen, gebouwen, personeel, databanken, werkterreinen. Zij heeft aan grote Europese ICT-bedrijven die vooral actief zijn op het vlak van *e-security* en wapenproductie, gevraagd om doorgedreven digitale controle-instrumenten op punt te stellen. Gesofistikeerde en slimme camera's, biometrische paspoorten en vervoersbewijzen, *datamining* en *profiling* met informaticaprogramma's, interconnectie van databanken, *spyware* ... worden veralgemeend.

Ons dossier *Democratie onder toezicht* belicht deze verschuiving naar een kapitalistische Big Brother-staat.

Herwig Lerouge is hoofdredacteur van *Marxistische Studies*

Marxistische Studies kan niet zonder uw hulp !

Om ons driemaandelijks tijdschrift te realiseren hebben we de hulp nodig van vertalers, nalezers, eindredacteurs... U weet dat we hiervoor geen enkele subsidie ontvangen en alleen kunnen rekenen op uw medewerking.

- Leest u regelmatig een progressief of marxistisch tijdschrift in een andere taal dan het Nederlands of het Frans of wil je dat doen in de toekomst? Dan bestaat uw hulp in het signaleren van interessante artikelen en bezorgt u ons een samenvatting van een halve bladzijde.
- U bent Nederlandstalig maar leest ook Engels, Frans, Spaans, Duits, Italiaans, Portugees, Russisch of nog een andere taal? Dan kan u ons helpen bij de vertaling van artikels.
- U hebt een goede kennis van het Nederlands en een vlotte pen, dan kan je ons helpen met correctiewerk en eindredactie.

Als u mee vorm wil geven aan het interessante project van Marxistische Studies kan dat door contact op te nemen met emms@marx.be.

[FR](#) || [EN](#)

- [Home](#)
- [Marxistische Studies](#)
- [Marxistische Universiteit](#)
- [Agenda](#)
- [Nieuwsbrief](#)
- [Contact](#)

Zoeken

- [in nr. 1-99 van *Marxistische Studies*](#)
- [in de overige inhoud](#)

Nieuwsbrief

Onze Nieuwsbrief houdt U regelmatig op de hoogte van al onze activiteiten, publicaties en promoties. [U kan hier inschrijven](#).

Abonneren

U kan zich [hier abonneren](#) op *Marxistische Studies* of losse nummers bestellen.

Nieuw

Marxistische Studies 109

Dossier

Nieuwe Belgische regering: een ontspoord veiligheidsbeleid en militaire avonturen

Kapitalisme versus klimaat, Naomi Kleins nieuwste boek

Daniel Zamora over Michel Foucault

[Meer lezen](#) - [Dit nummer kopen](#)

Marxistische Studies 108

Pensioen en loon onder vuur Weerwerk tegen rechts beleid

Het Rusland van Poetin - noch duivel noch heiland

Het productiemodel van Audi, versie Vorst

[Meer lezen](#) - [Dit nummer kopen](#)

Marxistische Studies 107

Herstelbeleid, besparingen en economische krimp

Henri Houben leest Thomas Piketty

China in het centrum van de Amerikaanse militaire strategie

[Meer lezen](#) - [Dit nummer kopen](#)

Marxistische Studies 106